

El cant de la llibertat

Curbet Edicions recupera el llibret de l'“Egmont” de Goethe, traduït per Joaquim Pena, coincidint amb la nova interpretació de l'Orquestra Simfònica de Girona

La nova edició, a cura de Joaquim Rabasseda, incorpora com a epíleg un text de Carles Rahola

L'Orquestra Simfònica de Girona va tornar a interpretar ahir al Teatre Municipal, més de vuitanta anys després que hi sonés per última vegada sota govern republicà, Egmont, l'obra que Goethe va acabar d'escriure el 1775, i a la qual posaria música Beethoven al cap de tres dècades, inspirant-se en la figura del comte Lamoral Egmont, decapitat el 5 de juny de 1568 al mercat de cavalls de Brussel·les per ordre del seu propi cosí, el rei Felip II, per haver gosat desafiar l'imperi espanyol. La lectura dramatitzada d'ahir al migdia, organitzada per la Comissió de la Dignitat a benefici de l'anomenada Caixa de Resistència, ha coincidit amb la recuperació a Curbet Edicions del llibret de Goethe en el qual s'inspira l'obra, traduïda al català entre 1936 i 1937 per Joaquim Pena, en un moment en què havia esdevingut, més intensament que mai en plena Guerra Civil, un cant líric a favor de la llibertat i contra l'opressió dels tirans.

La reedició de Curbet, a cura del musicòleg Joaquim Rabasseda, incorpora en forma d'epíleg l'editorial atribuït a Carles Rahola que el diari L'Autonomista va dedicar el 28 d'abril de 1937 a l'última funció d'Egmont que va fer l'Orquestra Simfònica de Girona per Sant Jordi d'aquell any –i que ahir fou llegit al final de l'acte. “L'art màgic de Beethoven, bategant de passió i humanitat”, deia l'escriptor gironí, va fer sentir als espectadors “la nostra solidaritat i la nostra germanor amb aquelles víctimes d'un sistema unitari i centralista imposat a sang i foc”. La indignitat que havia conduït Egmont al patíbul feia més de quatre-cents anys exercia una poderosa atracció en el pensament romàntic d'Europa des del temps de Goethe, però en plena guerra espanyola prenia una significació que la situació política actual renova, ja que, tal com assenyalava Rahola, en aquella peça teatral s'hi posava de manifest que la política de Felip II (com avui la de Felip VI), “no era pas la més a propòsit per a fer-se estimar dels seus dissortats súbdits”. El comte d'Egmont, general al servei dels interessos d'Espanya a Flandes, va caure en desgràcia per haver respectat els hugonots, una desobediència que la monarquia borbònica va fer-li pagar amb una repressió sagnant, sotmetent-lo al règim inquisitorial del Tribunal de Tumults, presidit pel duc d'Alba. La desmesura del càstig va enardir el nacionalisme flamenc, que ha fet d'Egmont un màrtir i un heroi.

A Catalunya, com explica Rabasseda en la introducció del llibre, l'adaptació que en va escriure Goethe per al teatre musical va tenir una enorme difusió, sobretot coincidint amb la commemoració del centenari de la mort de l'escriptor alemany, el 1932. A Girona, l'orquestra Pau Casals ja en va interpretar la famosa obertura de Beethoven per les Fires de 1922, un any després que s'estrenés al Palau de la Música Catalana, i l'octubre de 1929, l'Orquestra Simfònica de Girona, acabada de crear, ja la incorporava com una peça insígnia del seu repertori, “sempre bella, amb aquella fúria que la caracteritza”, com diria Francesc Civil.

El concert-lectura dramatitzada d'ahir al matí al Municipal de Girona va ser presidit pel president de la Generalitat, Quim Torra, acompanyat de l'alcaldesa de Girona, Marta Madrenas. Al final de l'acte, el públic, dempeus, va ovacionar orquestra i actors, entre crits de “llibertat presos polítics”. L'actriu Carme Sansa va treure un llaç groc gegant. Familiars de Carles Rahola van recollir l'ovació del públic, que també va cridar “independència”.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 25-02-2019, Pàgina 34

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1559138-el-cant-de-la-llibertat.html>